

Milieuraad Oudenaarde subsidieert zwaluwnesten.

Zwaluwen zijn gemakkelijk herkenbare en populaire vogels. Hun aanwezigheid in de buurt van huizen en boerderijen werd als vanzelfsprekend beschouwd. Maar de aantallen zijn de laatste jaren drastisch teruggelopen waarbij verschillende factoren een rol spelen. Het beeld van grote groepen zwaluwen die zich verzamelen in september vooraleer ze de tocht aanvatten naar het zuiden is onze streek helaas grotendeels verleden tijd.

Om de mensen nog meer te motiveren om deze zwaluwnesten te behouden, werkte de Milieuraad van Oudenaarde een subsidiereglement uit om mensen die zwaluwnesten onder hun dakrand hebben te belonen. Hetzelfde is geldig voor landbouwers die nesten hebben van Boerenzwaluw. Hierbij wordt samengewerkt met de Vogelwerkgroep van Natuurpunt, die instaat voor controle.

Het subsidiereglement en de aanvraagddocumenten zijn te verkrijgen bij de Milieudienst.

Bij ons tref je 4 zwaluwsoorten aan: de Huiszwaluw, de Boerenzwaluw, De Oeverzwaluw en de Gierzwaluw.

De Huiszwaluw:

Reeds begin april komen de eerste Huiszwaluwen aan, de meeste echter in mei. De Huiszwaluw heeft gebouwen nodig om te nestelen. In dorpen en stadsranden broedt zij tegen loodsen, woonhuizen, muren van torengebouwen en onder bruggen. Onder de Scheldebrug te Eine is er nog een kolonie van meerdere nesten. Huiszwaluwen nestelen bij voorkeur in kolonieverband, onder uitstekende randen of dakgoten. Hierdoor is hun nest, opgebouwd uit slijkbolletjes, beschermd tegen uitdrogen van de zon en hevige regen. De toegang tot dit keurig afgewerkt nest is een nauwe ovale opening.

In de korte broedperiode van een 5-tal maanden hebben Huiszwaluwen 2 tot 3 legsels en kunnen er jongen zijn tot in september.

In Nederland wordt de Huiszwaluw door zijn witte stuit "Melkstaartje" genoemd, terwijl de Engelse naam verwijst naar zijn broedplaats "Housemartin".

Tijdens de najaarstrek in tropisch Afrika, slapen Huiszwaluwen niet in rietvelden, zoals Boerenzwaluwen vaak doen, maar wel op gebouwen of in bomen.

Het gaat helaas niet goed met onze Huiszwaluw. Het aantal broedgevallen van deze insecteneter is de laatste 20 jaar in sommige gebieden met 60% gedaald.

De Boerenzwaluw:

Boerenzwaluwen komen elk jaar terug naar hun zelfde broedplaats. Begin maart komen de eerste vogels reeds aan. Hun voorkeur gaat uit naar een landelijke omgeving met boerderijen en stallingen, waarbij de aanwezigheid van grazers, zoals runderen en paarden belangrijk is.

Door deze dieren worden allerlei insecten aangetrokken, die bejaagd worden door de zwaluwen. In de opdrogende plassen in de onmiddellijke omgeving komen ze bolletjes slijk ophalen om hun nest te herstellen of om een nieuw te bouwen.

In tegenstelling tot de Huiszwaluw verwerken ze grashalmen en strootjes in hun komvormig dat meestal in stallingen gebouwd wordt. Gewoonlijk zijn er 2 legsel in een broedseizoen, soms 3.

De najaarstrek die kan eindigen in Zuid-Afrika kan reeds de eerste helft van augustus beginnen. Vroeger werd verondersteld dat de Boerenzwaluw in de herfst in de modder van rivieren en plassen verdwenen. Dit idee ontstond ongetwijfeld omdat ze zich vlak voor de trek in de buurt van dergelijke plaatsen verzamelen.

De Oeverzwaluw:

Deze zwaluw, die nog zeldzamer geworden is, maakt zijn nest in steile wanden waarin hij een 60 – 90 cm lange, horizontale tunnel maakt die hij aan het eind vergroot tot een nestkamer. Zijn aanwezigheid wordt dan ook voornamelijk bepaald door het voorkomen van geschikte steile wanden om in te broeden, zoals bij afgravingen, gronddepots en afkalvende rivier- en beekoevers.

Ze gebruiken veertjes en plantendelen om de nestkamer te bekleden. De broedperiode begint rond half mei. Het legsel bestaat meestal uit 4 of 5 eieren.

In augustus-september vertrekken de Oeverzwaluwen naar Equatoriaal West-Afrika.

Deze drie soorten zwaluwen behoren tot de orde van de "zangvogels".

Een andere zwaluw "de **Gierzwaluw**" behoort tot een andere orde. Geen enkele vogel brengt zo'n groot deel van zijn leven in de lucht door als de Gierzwaluw. Hij strijkt nooit vrijwillig op de grond neer en heeft het door zijn lange vleugels en korte pootjes ook heel moeilijk om terug op te stijgen. In de vlucht valt hun boogvorm duidelijk op. Vaak vliegen ze in krijgende troepen rond.

Van oorsprong is de soort een broedvogel van rotsen. In onze streken zijn het meestal in kolonieverband huizende stadsbewoners geworden. In Oudenaarde tref je ze makkelijk aan in het stadscentrum in de omgeving van de Sint-Walburgatoren. Ze nestelen onder dakpannen, dakgoten, dakkapellen,... 's Winters vertoeven ze in Afrika ten zuiden van de evenaar en zijn van eind april – begin mei tot in juli, uiterlijk september in ons land aanwezig.

Subsidiereglement bewoonde zwaluwnesten Milieuraad Oudenaarde

Art. 1.: De Milieuraad van de stad Oudenaarde wenst een toelage uit te keren voor het instandhouden van bewoonde nesten van huis- en boerenzwaluwen.

Art. 2.: De toelage heeft betrekking op woningen en/of andere gebouwen, gelegen op het grondgebied van Oudenaarde. De toelage zal worden uitbetaald aan de gebruiker van het gebouw waarin zich de zwaluwkolonie bevindt.

Art. 3.: Volgende toelagen worden verstrekt voor het instandhouden van bewoonde huis- en boerenzwaluwnesten:

- 1 tot 3 bewoonde nesten: 25 EUR

- 4 tot 10 bewoonde nesten: 50 EUR

- meer dan 10 bewoonde nesten: 100 EUR

De grootte van de kolonie wordt bepaald door de telling van het totale aantal bewoonde zwaluwnesten in of op alle gebouwen waarvan de aanvrager gebruiker is. De maximumsubsidie per aanvrager bedraagt 100 EUR/jaar.

Art. 4.: Aanvragen voor het bekomen van deze subsidie dienen schriftelijk ingediend op het hiervoor ter beschikking gestelde aanvraagformulier bij de Milieudienst, Tussenmuren 17 te 9700 Oudenaarde.

Art. 5.: De aanvragen moeten worden ingediend tussen 15 mei en 15 juli.

Art.6.: Door het indienen van de aanvraag stemt de aanvrager er mee in dat de kolonie ter plaatse wordt gecontroleerd in de periode tussen 1 juni en 15 augustus.

Milieuraad
p.a. Milieudienst
Tussenmuren 17

9700 OUDENAARDE

**Aanvraag voor het bekomen van een subsidie voor de bescherming van
zwaluwnesten**

Ondergetekende,

Naam en voornaam:	
Adres:	
	☐ eigenaar ☐ bewoner ☐ gebruiker van het gebouw waar zich de nesten bevinden
Telefoon:	
e-mail:	
Rekeningnummer:	
Functie van het gebouw waar de zwaluwnesten zich bevinden:	☐ woonhuis ☐ stalling ☐ bedrijfsgebouw
Straat:	9700 Oudenaarde

Verklaart dat op bovenstaand adres zich volgende zwaluwkolonie bevindt (huis- en/of boerenzwaluw):

☐ kleine zwaluwkolonie (tot 3 bewoonde nesten)	25 EUR/jaar
☐ middelgrote zwaluwkolonie (4 tot 10 bewoonde nesten)	50 EUR/jaar
☐ grote zwaluwkolonie (meer dan 10 nesten)	100 EUR/jaar

De subsidie wordt enkel betaald wanneer na controle door een persoon aangeduid door de stad blijkt dat er effectief bewoonde zwaluwnesten aanwezig zijn.

De aanvrager gaat akkoord met deze controle in de periode tussen 15 juni en 31 augustus.

Meerdere legfels per nest geven geen recht tot een bijkomende subsidie.

Datum aanvraag:	Handtekening aanvrager:

Vak bestemd voor de administratie van de Milieuraad

De aanvraag wordt volledig goedgekeurd

De aanvraag wordt gedeeltelijk goedgekeurd :

.....
 .....
 .....

Bedrag van de toegekende subsidie: ..... EUR

Datum controle : ...../...../.....

Datum toekenning: ...../...../.....